

Hoofdstuk 4 Volledige mededinging

4.1 Marktvorm volledige mededinging

Wat zijn de kenmerken van een markt met volledige mededinging?

Een *concrete markt* is een aanwijsbare plaats waar vraag en aanbod bij elkaar komen, zoals de visafslag en de groenteveiling. Maar het kan ook een virtuele markt zijn, zoals marktplaats.nl of airbnb.com. Als het bij het vak economie gaat over het geheel van vraag en aanbod, spreken we over een *abstracte markt*.

De *kenmerken* van een markt met volledige mededinging/volkomen concurrentie zijn: er is veel concurrentie, de markt is volkomen en er is sprake van een vrije markt. Er is *veel concurrentie* als er veel vragers en veel aanbieders zijn die geen invloed hebben op de prijs. De markt is *volkomen* als de verhandelde producten homogeen zijn en op een homogene en transparante manier worden aangeboden. Een *vrije markt* bestaat als er geen wettelijke of economische belemmeringen bestaan om tot de markt toe te treden.

4.2 Evenwichtsprijs en -hoeveelheid

Hoe komt de evenwichtsprijs tot stand en hoe kan die veranderen?

De *evenwichtsprijs* is de prijs waarbij de collectief gevraagde hoeveelheid gelijk is aan de collectief aangeboden hoeveelheid. De *evenwichtshoeveelheid* is de verhandelde hoeveelheid waarbij de gevraagde hoeveelheid gelijk is aan de aangeboden hoeveelheid. De evenwichtsprijs en -hoeveelheid kunnen veranderen door een verschuiving van de vraaglijn en door een verschuiving van de aanbodlijn.

De *omzet* is het bedrag in euro's van de producten die zijn verkocht. Dat bedrag bereken je door de prijs te vermenigvuldigen met de afzet.

4.3 Marktevenwicht en bedrijfsevenwicht

Welke evenwichten komen tot stand op korte en lange termijn?

Bij volledige mededinging is de evenwichtsprijs de marginale opbrengst van iedere individuele aanbieder. Als de marginale opbrengst hoger is dan de marginale kosten neemt de winst toe als de onderneming meer produceert en verkoopt. Als de marginale opbrengst kleiner wordt dan de marginale kosten neemt de winst af als de onderneming meer produceert en verkoopt. De *winst is maximaal* als de marginale opbrengst gelijk is aan de marginale kosten.

Als bedrijven winst maken, ontstaat er *toetreding tot de markt*: er komen meer aanbieders bij. Hierdoor komt er op de markt een lagere evenwichtsprijs tot stand. Als bedrijven verlies lijden, ontstaat er *uittreding uit de markt*: er zullen aanbieders verdwijnen. Hierdoor komt er op de markt een hogere evenwichtsprijs tot stand.

Uiteindelijk komt er op de markt zo'n prijs tot stand dat er door een individuele aanbieder geen verlies wordt geleden, maar er ook geen winst wordt gemaakt. De overgebleven individuele aanbieders kunnen kostendekkend produceren. Dat is bij de laagst mogelijke prijs, waarbij alleen efficiënte bedrijven kunnen overleven.

Het langetermijnevenwicht waarbij de laagst mogelijke marktprijs tot stand komt, het marktaanbod gelijk is aan de marktvraag en ondernemingen kostendekkend produceren, wordt het *bedrijfstonevenwicht* genoemd.

4.4 Optimale allocatie bij volledige mededinging

Wat zijn voor- en nadelen van een markt met volledige mededinging?

Voordelen van de marktform volledige mededinging: er is *optimale allocatie*, want veranderingen in de vraag veroorzaken prijsveranderingen. Daardoor verandert de winst van bedrijven en dat veroorzaakt toe- en uittreding op de markt. Op die manier worden de productiefactoren alleen ingezet voor de productie van producten die de consumenten echt willen hebben. Op een markt van volkomen mededinging is de *allocatie op de markt optimaal*, omdat deze marktform de grootst mogelijke productieomvang oplevert tegen de laagst mogelijke prijs. In dat geval is het consumentensurplus plus het producentensurplus maximaal. Als de allocatie verbetert of optimaal is draagt dit bij aan (een toename van) de welvaart.

Nadelen van volledige mededinging: *collectieve producten* kunnen niet op een markt worden verhandeld, er wordt geen rekening gehouden met *negatieve externe effecten* en de aanbieders kunnen niet altijd snel reageren op prijsveranderingen. Ook kan volledige mededinging leiden tot een ongewenste inkomensverdeling. En wordt er bij de productie en/of consumptie geen of onvoldoende rekening gehouden met toekomstige generaties. Soms worden producten niet (voldoende) geproduceerd terwijl er wel vraag naar is.